

**SUNDHEDS
PLATFORMEN**

Patientrettede termer i Sundhedsplatformen

Hvorfor?

- Hvorfor er patientrettede termer nødvendige?

Hvad?

- Hvad er en patientrettet term egentlig?

Hvordan?

- Principper
- Materiale
- Registrering
- Validering

Konklusion

Hvorfor?

- I "Min Sundhedsplatform" kan patienten:
- stille spørgsmål
  - læse sin journal
  - se prøvesvar
  - se indkaldelser
  - booke aftaler

Diagnose: DK46.9
Abdominalhernie
UNS uden ileus eller
gangræn

Det er jo
ren volapyk!

F.eks. diagnostiske termer kan kræve oversættelse...

Nårh, er det
bare det, det
betyder!

Diagnose:
Brok i bugvæggen
uden komplikationer

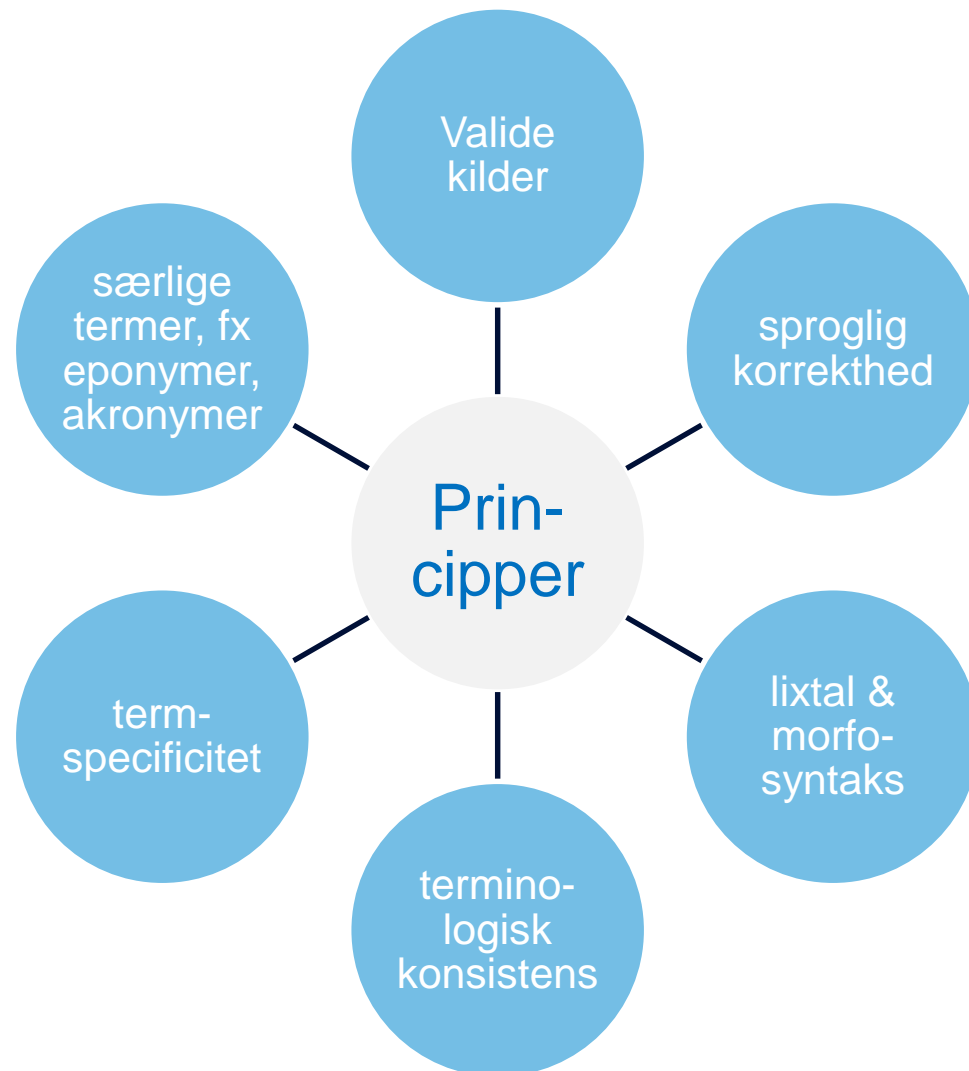
Hvad?

- Tibiafraktur
- Appendicit
- Pancreascancer

- Brud på skinnebenskno­glen
- Blindtarmsbetændelse
- Kræft i bugspytkirtlen

*dansk synonym/nærsynonym for en fagsproglig term, der forstås og ofte også anvendes af patienter, som ikke er uddannet inden for det sundhedsfaglige område eller på anden måde er bekendt med sundhedsfaglig terminologi*⁴

Hvordan?

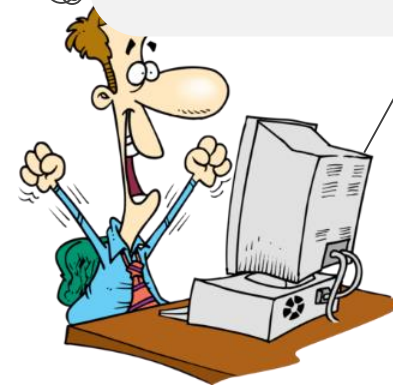
Diagnose: DK46.9
Abdominalhernie UNS
uden ileus eller gangræn

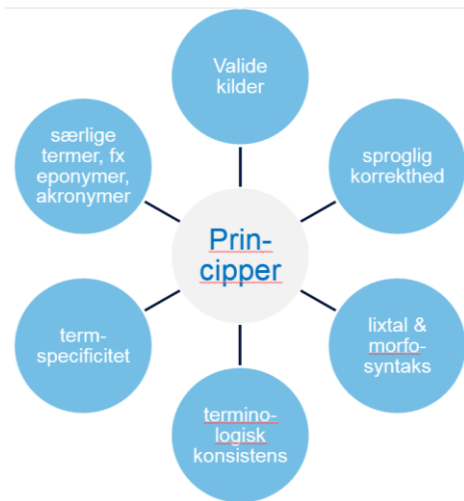
Det er jo
ren volapyk!

Diagnose:
Brok i bugvæggen
uden komplikationer

Nårh, er det
bare det, det
betyder!

Diagnose: DK469: Abdominalhernie UNS uden ileus eller gangræn
Diagnose: Brok i bugvæggen uden komplikationer

Materiale

Et udtræk af enkeltord/orddele fra SKS baseret på tegn og mellemrum blev lagt i et XLS-ark

ordets/orddelens
frekvens i SKS

Klassifikation af sygdomme og helbredsrelaterede tilstande

Kap. I: Visse infektiøse og parasitære sygdomme [DA00-DB99]
 Kap. II: Neoplasmer [DC00-DD48]
 Kap. III: Sygdomme i blod og bloddannende organer og visse sygdomme, som inddrager immunsystemet [DD50-D
 Kap. IV: Endokrine, ernæringsbetingede og metaboliske sygdomme [DE00-DE90]
 Kap. V: Psykiske lidelser og adfærdsmæssige forstyrrelser [DF00-DF99]
 Kap. VI: Sygdomme i nervesystemet [DG00-DG99]
 Kap. VII: Sygdomme i øje og øjenomgivelser [DH00-DH59]
 Kap. VIII: Sygdomme i øre og processus mastoideus [DH60-DH95]
 Kap. IX: Sygdomme i kredsløbsorganer [DI00-DI99]
 Kap. X: Sygdomme i åndedrætsorganer [DJ00-DJ99]
 Kap. XI: Sygdomme i fordøjelsesorganer [DK00-DK93]
 Kap. XII: Sygdomme i hud og underhud [DL00-DL99]
 Kap. XIII: Sygdomme i knogler, muskler og bindevæv [DM00-DM99]
 Kap. XIV: Sygdomme i urin- og kønsorganer [DN00-DN99]
 Kap. XV: Graviditet, fødsel og barsel [DO00-DO99]
 Kap. XVI: Visse sygdomme, der opstår i perinatalperiode [DP00-DP96]
 Kap. XVII: Medfødte misdannelser og kromosomanomalier [DQ00-DQ99]
 Kap. XVIII: Symptomer og abnorme fund IKA [DR00-DR99]
 Kap. XIX: Læsioner, forgiftninger og visse andre følger af ydre påvirkninger [DS00-DT98]
 Kap. XX: Ydre årsager til skade [DX60-DY09]
 Kap. XXI: Faktorer af betydning for sundhedstilstand og kontakter med sundhedsvæsen [DZ00-DZ99]
 Diagnoser vedrørende vægt, længde, tobaks- og alkoholforbrug mv. (liste)
 Registreringspligtige bidiagnoser i forbindelse med levendefødt barn [DVA, DUH, DUA, DV]

Ord	Antal
2beta-carbomethoxy-3beta-4	1
3-hjulet	1
ab	3
ab0	1
ab0-immunisering	2
ab0-uforligelighed	1
ab0-uforligelighedsreaktion	1
abacavir	4
abarelix	1
abatacept	2
abc	5
abciximab	1
abc-koncept	1
abdomen	87
abdomial	1
abdominal	20
abdominal og	1
abdominalabsces	1

Registrering

SKS-ord	Patientrettet ord	Kommentar	Inspirationskilde	Patienthåndbogens forslag til term/forklaring
afgående	xxx	udelades; ordet anvendes ifm. operationsbeskrivelser	AH	
afhængighedssyndrom	afhængighed af [stof; substans]		AH	
agenesi	manglende [organ/struktur]	egtl. manglende anlæg til	KO	
akromioklavikulærled	skulderled	alternativ: leddet mellem skulderblad og kraveben	AH	leddet mellem skulderbladet og kravebenet, skulderens højdeled
akut	akut		AH	
alkoholisk	som følge af alkoholmisbrug		PMO	
allogen	med en vævstype, der stemmer overens med patientens	anvendes kun ifm. transplantationer	PMO	fra en med samme vævstype; hvor donoren til en transplantation er udvalgt til at være HLA-type-identisk med modtageren, recipienten.
allograft	vævstype, der stemmer overens med patientens	anvendes kun ifm. transplantationer	KO	

Validering

Otte kommunikationsmedarbejdere i de to regioner indsatte kommentarer

Samlet antal forekomster i SKS	SKS-ord	Patientrettet ord	Kommentar	Inspirationskilde	Patient-håndbogens forslag/forklaring	Kommentarer/alternative forslag
10	accessorisk	overtallig	når ordet ikke anvendes i denne betydning, udelades det	AH		"Overtallig" er svært at forstå. Kan "for mange" være et alternativ?
18	antigen	stof som forårsager dannelsen af antistof		PMO	stof, som forårsager dannelse af et antistof, immunogen	stof som får kroppen til at danne et antistof (ved man hvad et antistof er?)
12	kryoterapi	behandling baseret på isning		KO	behandling baseret på isning	is-terapi
26	paranoid	vrangforestilling om at være forfulgt		PMO	vrangforestilling om at være forfulgt	forfølgelsesvanvid

Konklusion

- Ca. 800 almensproglige ord og orddele til rådighed for fremtidig konstruktion af patientrettede diagnose- og proceduretermer
- Mulighederne for at automatisere fagsprog-almensprog-oversættelsen skal afklares
- De oversatte ord og orddele kan også anvendes ifm. udarbejdelsen af narrative tekster, f.eks. informationsmateriale til patienter
- Principperne kan bruges i andre sammenhænge, hvor det gælder kommunikation mellem offentlige instanser og borgere

Spørgsmål?

Kommen-
tarer?